

S. Sayısı : 292

Afyon Karahisar Milletvekili Gl. Sadık Aldoğan'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu (3/506)

T. C.

Başbakanlık

Yazı İşleri ve Sicil Müdürlüğü

G. No. : 6/1204

21 . III . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

5 . III . 1950 tarihinde Millet Partisinin Kumkapı Bucak Şubesinin açılışı münasebetiyle Kumkapı Türbeli Caddesi 33 sayılı kahvehanede yapılan umumi toplantıda Hükümetin mânevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği ve Cumhurbaşkanının gıyabında tecavüzkâr sözler söylediği bildirilen Afyon Milletvekili Sadık Aldoğan hakkında Anayasanın 17 nci maddesi hükümleri dairesinde gereken karar verilmek üzere Adalet Bakanlığından alınan 17 . III . 1950 tarih ve 45/154 sayılı tezkerce örneği ile eklerinin bağlı olarak sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

Adalet Bakanlığının 17 . III . 1950 tarih ve 45/154 sayılı tezkeresi örneğidir.

Yüksek Başbakanlığa

İstanbul C. Saveliğinden alınan 9 . III . 1950 gün ve 950/229 sayılı yazıda:

5 . III . 1950 günü Millet Partisinin Kumkapı bucak şubesinin açılışı münasebetiyle Kumkapı Türbeli Caddeci 33 sayılı kahvehanede yapılan umumi toplantıda Hükümetin mânevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği ve Sayın Cumhurbaşkanının gıyabında tecavüzkâr sözler söylediği bildirilen Afyon Milletvekili Sadık Aldoğan hakkında T. C. K. nun 158 ve 159 ncu maddeleri uyarınca kovuşturma yapılmak üzere Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması talep edilmiştir.

Adı geçen saveliğin yazısı örneğiyle 5 . III . 1950 günlü zabıt varakası ve ilişiği, Anayasanın 17 nci maddesi hükümleri dairesinde gereği yapılmak üzere bağlı olarak yüksek huzurlarına sunulur.

Adalet Bakanı Y.
İmza

Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu

T. B. M. M.

Anayasa ve Ada. Ko.

Esas No. 3/506

Karar No. 25

22 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

5 . III . 1950 tarihinde Millet Partisinin Kumkapı Şubesinin açılışı münasebetiyle Kumkapı Türbeli caddesi 33 sayılı kahvehanesinde yapılan umumi toplantıda Hükümetin mânevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif ettiği ve Cumhurbaşkanının gıyabında tecavüzkar sözler söylediğinden dolayı suçlu sanılan Afyon Milletvekili Gl. Sadık Aldoğan'ın milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması hakkındaki Başbakanlık tezkeresi Karma Komisyonumuza havale edilmekle İçtüzük gereğince ad çekme suretiyle Hazırlama Komisyonu kurulmuştur. Bu komisyon 22 . III . 1950 saat 10 da Sadık Aldoğan'ı dinlemeye karar vererek kendisine tebligat yapmışsa da mumaileyh yazılı olarak verdiği cevapta gelemeceğini bildirmesi üzerine evrak üzerinde inceleme yapılarak:

1. Sadık Aldoğan adı geçen Millet Partisinin Kumkapı Ocağının açılış töreninde söylediği nutukta, Cumhurbaşkanının gıyabında lisanla tecavüzde bulunmakta ise de bu cürüm Ceza Kanunu hükümlerine göre terhipli cezayı gerektirir suçlardan olmaması dolayısıyla İçtüzük'ün 180 nci maddesi gereğince soruşturma ve yargılamanın dönem sonuna bırakılmasını muvafık olacağı,

2. — Adı geçen Sadık Aldoğan'ın aynı konuşmasında « . . . Hükümete bir şey söylene-
mez, istediği kepezeliği yapsınlar...», «... Sanfransisko'daki toplantıda sözünü tutmayan iki rezil Hükümet kaldı, biri rezil Halk Partisi Hükümeti, diğeri de rezil Sovyet Rusya Hükümetidir...» « . . . Biz bunu tenkit ettiğimiz zaman herifler bizi tenkit ediyorsunuz diyorlar, yedikleri boka bak kerataların, sizi tenkit etmiyelim de kimi tenkit edelim...» gibi sözleri sarfettiği dosyada mevcut 5 . III 1950 tarihli zabıt varakasından anlaşılacakla bu suretle Hükümetin mânevi şahsiyetini tahkir ettiği ve bu fiilin

T. C. K. nun 159 ncu maddesinin tatbikını gerektirir terhipli cezalardan bulunduğu cihetle Anayasa ve İçtüzük hükümlerine göre Sadık Aldoğan'ın Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılmasının icabedeceği sonucuna varmıştır.

Karma Komisyonunda, Hazırlama Komisyonunun bu raporu ve dosyadaki zabıt varakaları okunduktan ve yapılan görüşmelerden sonra Sadık Aldoğan'ın yukarıda izah edilen yelemi T. C. K. nun 159 ncu maddesine giren terhipli cezayı istilzam ettiğinden Anayasa hükmü uyarınca Milletvekilliği dokunulmazlığının kaldırılması lâzımgeldiğine çoğunlukla karar verilmiştir.

Kamutayın Yüce tasvibine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Anayasa ve Adalet Komisyonlarından kurulan Karma Komisyon Başkanı

Tokad

Nazım Poroy

Kâtip

Samsun

Dr. Sadi Konuk

Sözcü

Konya

Ali Rıza Türel

Afyon K.

Karara muhalifim

Hasan Dinçer

Balıkesir

Orgl. Kâzım Özalp

Bursa

M. Baha Pars

Erzincan

A. Fırat

İsparta

R. Güllü

İzmir

E. Oran

Mardin

M. K. Boran

Balıkesir

O. N. Burcu

Bursa

M. Erkmen

Erzincan

S. Sağıroğlu

İstanbul

A. Ödül

Kırklareli

Dr. F. Umay

Rize

Dr. S. A. Dilemre

Bursa

A. Akgüç

Denizli

N. Küçüka

Erzurum

Ş. İbrahimhakkıoğlu

İstanbul

Karara muhalif

O. N. Köni

Manisa

K. Coşkunoğlu

Tekirdağ

F. Öztrak